М О Т И В И

към

проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8121з-773 от 2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата ѝ равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи

1. Причини, които налагат приемането на нормативния акт:

Изготвянето на проекта на Наредба за изменение на Наредба № 8121з-773 от 2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата ѝ равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи (Наредба № 8121з-773 от 2015 г.) се налага, за да се приведат разпоредбите на Наредбата в съответствие с постановеното на 27.11.2024 г. Тълкувателно решение № 1/2024 г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния Касационен съд (Тълкувателно решение № 1/2024 г. на ВКС), в чийто диспозитив е посочено, че „държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 от Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР), чийто статут се урежда със Закона за държавния служител (ЗДСл), имат право да им се осигурява безплатна храна или заплащане на левовата ѝ равностойност съгласно разпоредбата на чл. 181, ал. 1 от Закона за Министерството на вътрешните работи.“.

До момента неоосигуряването на безплатна храна или заплащането на левовата ѝ равностойност е било нееднократно обжалвано от служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР, чийто статут се определя от ЗДСл, като относно правото им на безплатна храна или заплащането на левовата ѝ равностойност съдилищата са се произнасяли с разнопосочни решения.

Съгласно разпоредбата на чл. 130, ал. 2 от Закона за съдебната власт, „тълкувателните решения и тълкувателните постановления са задължителни за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове“, поради което Тълкувателно решение № 1/2024 г. на ВКС следва да се изпълни. Изменението на чл. 1 от Наредба № 8121з-773 от 2015 г., с което ще се премахне ограничението на приложното ѝ поле спрямо кръга от служители на МВР е само формално прилагане на принципното положение констатирано от ВКС, че всички служители на МВР имат право на безплатна храна или заплащането на левовата ѝ равностойност, произтичащо от разпоредбата на чл. 181, ал. 1 от ЗМВР.

Направено е предложение в рамките на общественото обсъждане на проекта за изменение на чл. 7 от Наредба № 8121з-773 от 2015 г., като към основанията по т. 5 от Наредбата се предлага да се добавени и командироването по реда на Наредба № 8121з-142 от 2016 г. за условията и реда за изпращане на държавни служители от Министерството на вътрешните работи за изпълнение на длъжност в институции или в структури на Европейския съюз и в международни организации (обн. ДВ бр. 17 от 2016 г.), за да бъдат всички командировани в чужбина служители при еднакви условия.

Във връзка с направеното предложение в рамките на общественото обсъждане е установена нужда и от актуализацията на Наредба № 8121з-773 от 2015 г., като към основанията по чл. 7, т. 2 следва да бъде добавено и ползването на „отпуск за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя)“, доколкото подобен подход е предвиден за отпуските ползвани от майките.

Проектът прецизира и правото за получаване на левова равностойност на безплатната храна от служители, работещи на непълно работно време, доколкото в наредбата е употребеното понятието „действително отработено време“. Предвижда се служители, работещи на непълно работно време да получават левова равностойност на безплатната храна пропорционално на определената за тях продължителност на работното време спрямо нормалната продължителност на законоустановеното работно време.

2. Цели, които се поставят:

С изменението на Наредба № 8121з-773 от 2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата ѝ равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи се цели да се осигури еднозначно прилагане на Тълкувателно решение № 1/2024 г. на ВКС и привеждане на наредбата в съответствие с предвиденото в него и в ЗМВР.

Цели се постигането и на единен подход при определяне правилата за изплащане и съответно за неизплащането на левовата равностойност на безплатната храна, както и актуализирането на разпоредбите на Наредба № 8121з-773 от 2015 г. с нормативни актове, приети след обнародването ѝ (Наредба № 8121з-142 от 2016 г., както и разпоредбите предвиждащи правото на отпуск за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя).

Цели се прецизиране на разпоредбите относно служителите на „непълно работно време“.

3. Финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Правото на осигуряване на безплатна храна или левовата ѝ равностойност на служителите на МВР произтича от ЗМВР и от направеното от ВКС тълкуване на разпоредбите му с постановяването на Тълкувателно решение № 1/2024 г. на ВКС, а не разпоредбите на Наредба № 8121з-773 от 2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата ѝ равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи.

Наредбата определя само условията и реда за осигуряването на безплатна храна или левовата ѝ равностойност, а не техния размер и служителите, за които се прилагат, предвид което изменението не води пряко до необходимост от допълнителни финансови и други средства.

Размерът на левовата равностойност на храната се определя ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи на основание чл. 181, ал. 4 от ЗМВР.

За изплащането на левовата равностойност на храната на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР, при определения към настоящия момент размер, финансовите средствата възлизат на около 962 хил. лв. месечно, като следва да се отчита, че тази сума е променлива, в зависимост от броя на фактически заетите служители по чл. 142, ал. 1, т. 2, както и от условията, за които се изплаща, съгласно разпоредбите на чл. 7 от Наредба № 8121з-773 от 2015 г.

Предлаганите изменения ще се изпълнят в рамките на утвърдения бюджет на МВР за съответната година.

4. Очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива:

Чрез предложения проект на подзаконов нормативен акт Наредба № 8121з-773 от 2015 г. ще се приведе разпоредбата на чл. 181, ал. 1 ат ЗМВР, съобразно Тълкувателно решение № 1/2024 г. на ВКС.

Текстовете на Наредба № 8121з-773 от 2015 г. са актуализирани в съответствие с приети след нейното обнародване нормативни актове, имащи отношение към приложното ѝ поле.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Разглежданата материя не попада в изключителната или споделената компетентност на Европейския съюз (чл. 3 и чл. 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз) и съответно е предмет на националноправна уредба в отделните държави членки на ЕС.

С оглед на това, с проекта не се предвижда въвеждане на европейско законодателство, поради което не следва да се изготвя анализ за съответствие с правото на Европейския съюз и не е приложена таблица за съответствие с европейското право.